YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO

6 päivänä maaliskuuta 2001 *

Asiassa C-273/99 P,

Bernard Connolly, Euroopan yhteisöjen komission entinen virkamies, kotipaikka Lontoo (Yhdistynyt kuningaskunta), edustajinaan avocat J. Sambon ja avocat P.-P. van Gehuchten, prosessiosoite Luxemburgissa,

valittajana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (ensimmäinen jaosto) asiassa T-203/95, Connolly vastaan komissio, 19.5.1999 antaman tuomion (Kok. H. 1999, s. I-A-83 ja II-443) kumoamista,

vastapuolena:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään G. Valsesia ja J. Currall, avustajanaan avocat D. Waelbroeck, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat C. Gulmann, A. La Pergola, M. Wathelet (esittelevä tuomari) ja V. Skouris sekä tuomarit D. A. O. Edward, J.-P. Puissochet, P. Jann, L. Sevón, R. Schintgen ja N. Colneric,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 12.9.2000 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 19.10.2000 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Connolly on yhteisöjen tuomioistuimeen 20.7.1999 toimittamallaan valituksella hakenut muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan sekä EHTY:n tuomioistuimen perussäännön ja Euratomin tuomioistuimen perussäännön vas-

taavien määräysten nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-203/95, Connolly vastaan komissio, 19.5.1999 antamaan tuomioon (Kok. H. 1999, s. I-A-83 ja II-443; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt hänen nostamansa kumoamiskanteen nimittävän viranomaisen 27.9.1995 tekemästä päätöksestä, jolla valittaja pidätettiin virantoimituksesta 3.10.1993 alkaen ja hänen palkastaan pidätettiin puolet (jäljempänä riidanalainen päätös).

Sovellettavat säännökset

2 Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 11 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Virkamiehen on suoritettava tehtävänsä ja toimittava ainoastaan yhteisöjen edun mukaisesti; virkamies ei saa pyytää eikä ottaa vastaan ohjeita miltään hallitukselta, viranomaiselta, organisaatiolta tai toimielimensä ulkopuoliselta henkilöltä.

Virkamies ei saa ilman nimittävän viranomaisen lupaa ottaa vastaan miltään hallitukselta tai sen toimielimen ulkopuoliselta taholta, jossa hän työskentelee, kunnianosoitusta, kunniamerkkiä, suosionosoitusta, lahjaa tai palkkiota, paitsi sellaisista palveluksista, jotka hän on suorittanut ennen nimittämistään tai asepalveluksen tai muun kansallisen palvelun suorittamista varten annetun virkavapauden aikana, ja jos ne annetaan tällaisten palvelusten johdosta."

3 Henkilöstösääntöjen 12 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Virkamiehen on pidättäydyttävä sellaisista teoista ja erityisesti sellaisten julkisuudessa esitettyjen mielipiteiden ilmaisemisesta, jotka voisivat heikentää hänen asemaansa kohdistuvaa arvonantoa.

— —

Virkamiehen, joka haluaa harjoittaa viranhoitoonsa kuulumatonta toimintaa tai suorittaa yhteisöjen ulkopuolelta tulevan toimeksiannon, on pyydettävä nimittävältä viranomaiselta tähän lupa riippumatta siitä, saako hän siitä palkkion vai ei. Lupaa ei myönnetä, jos toiminta tai toimeksianto on luonteeltaan sellainen, että se vaarantaisi virkamiehen riippumattomuuden tai olisi haitaksi yhteisöjen toiminnalle."

4 Henkilöstösääntöjen 17 artiklan toisessa kohdassa säädetään seuraavaa:

"Virkamies ei saa ilman nimittävän viranomaisen lupaa yksin eikä yhdessä muiden kanssa julkaista eikä antaa julkaistavaksi tekstiä, joka liittyy yhteisöjen toimintaan. Lupa evätään ainoastaan, jos suunniteltu julkaiseminen saattaa vaarantaa yhteisöjen edun."

5 Lisäksi henkilöstösääntöjen 88 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jos nimittävä viranomainen katsoo virkamiehen tehneen vakavan virheen, se voi pidättää hänet virantoimituksesta välittömästi riippumatta siitä, onko kyse virkavelvollisuuksien vai lain rikkomisesta."

Oikeudenkäynnin perustana olevat tosiseikat

6 Oikeudenkäynnin perustana olevat tosiseikat on selostettu valituksenalaisessa tuomiossa seuraavasti:

"2 Tosiseikkojen tapahtuma-aikana kantaja, Connolly, oli palkkaluokan A 4 tasolle 4 kuuluva komission virkamies ja hän toimi talouden ja rahoituksen pääosastoon (PO II) kuuluvan rahapoliittisia asioita käsittelevän osasto D:n yksikön 3 'Euroopan valuuttajärjestelmä, kansalliset ja yhteisön rahapolitiikat' päällikkönä.

3 Connolly pyysi 24.4.1995 henkilöstösääntöjen 40 artiklan mukaisesti virkavapautta henkilökohtaisten syiden vuoksi kolmen kuukauden ajaksi 3.7.1995 alkaen. Komissio myönsi virkavapauden 2.6.1995 tekemällään päätöksellä.

4 Henkilökohtaisista syistä myönnetyn virkavapautensa päättyessä Connolly pyysi 18.8.1995 päivätyllä kirjeellään saada palata komissiossa olevaan toimeensa. Komissio määräsi 27.9.1995 tekemällään päätöksellä valittajan palaamaan toimeensa 4.10.1995 alkaen.

5 Henkilökohtaisista syistä myönnetyn virkavapautensa aikana Connolly julkaisi kirjan, jonka otsikko oli 'The rotten heart of Europe. The dirty war for Europe's money', pyytämättä siihen ennakolta henkilöstösääntöjen 17 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettua lupaa.

6 Syyskuun alussa, tarkemmin sanottuna 4.—10.9.1995, Euroopan ja erityisesti Ison-Britannian lehdistössä julkaistiin useita tätä kirjaa koskevia artikkeleita.

7 Henkilöstön ja hallinnon pääosaston pääjohtaja ilmoitti Connollylle 6.9.1995 päivätyssä kirjeessään, jonka se laati nimittävänä viranomaisena — — , päätöksestään aloittaa kurinpitomenettely häntä vastaan henkilöstösääntöjen 11, 12 ja 17 artiklan rikkomisen vuoksi ja kutsui hänet sitä ennen kuultavaksi henkilöstösääntöjen 87 artiklan mukaisesti.

8 Connollya kuultiin ensimmäisen kerran 12.9.1995, ja tässä kuulemistilaisuudessa hän jätti kirjallisen lausunnon, jossa hän ilmoitti, ettei hän vastaa yhteenkään kysymykseen, ellei hänelle ennakolta ilmoiteta, mihin erityisiin rikkomisiin hänen väitettiin syyllistyneen.

9 Nimittävä viranomainen ilmoitti Connollylle 13.9. päivätyssä kirjeessään, että rikkomiset, joihin hänen väitettiin syyllistyneen, liittyivät hänen kirjansa julkaisemiseen, sen otteiden julkaisemiseen The Times -lehdessä ja mielipiteisiin, joita hän oli tässä yhteydessä esittänyt samassa lehdessä julkaistussa haastattelussa, joihin ei ollut hankittu ennakolta lupaa.

10 Toisessa kuulemistilaisuudessa, joka pidettiin 26.9.1995, Connolly kieltäytyi vastaamasta hänelle esitettyihin kysymyksiin ja ilmoitti kirjallisesti, että hän

katsoi voineensa julkaista teoksen hankkimatta siihen ennakolta lupaa, koska hän oli henkilökohtaisista syistä myönnetyllä virkavapaalla. Lisäksi hän totesi, että teoksen kustantaja oli vastuussa sen otteiden julkaisemisesta ja että tietyt mielipiteet, joihin edellä mainitussa haastattelussa viitattiin, oli virheellisesti mainittu hänen esittämikseen. — —

11 Nimittävä viranomainen pidätti Connollyn virantoimituksesta 3.10.1995 lukien henkilöstösääntöjen 88 artiklan mukaan 27.9.1995 tekemällään päätöksellä, ja määräsi, että hänen peruspalkastaan pidätetään puolet virantoimituksesta pidättämisen ajan. Tämän päätöksen perustelut olivat seuraavat:

'Bernard Connolly, joka on toiminut komission virkamiehenä 14.8.1978 lukien, on yksikön II.D.3 päällikkö (Euroopan valuuttajärjestelmä, kansalliset ja yhteisön rahapolitiikat). Hän on ollut virkavapaalla henkilökohtaisista syistä 3.7.1995 lukien kolmen kuukauden ajan.

Connolly on kirjoittanut ja julkaissut kirjan "The Rotten Heart of Europe. The Dirty War for Europe's Money", jonka otteita on julkaistu The Times -lehdessä, pyytämättä nimittävältä viranomaiselta etukäteen henkilöstösääntöjen 17 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettua lupaa.

Tämä kirja on ilman lupaa julkisuudessa esitetty mielipide, joka poikkeaa perustavanlaatuisesti komission politiikasta ja jolla vastustetaan tätä politiikkaa, jonka täytäntöönpano kuului Connollyn tehtäviin.

Connolly on saattanut rikkoa myös henkilöstösääntöjen 11 ja 12 artiklaan perustuvia velvollisuuksiaan.

Edellä mainitut Connollya vastaan esitetyt väitteet koskevat vakavaa virhettä, minkä vuoksi on aloitettava kurinpitomenettely.

Connolly on 18.8.1995 päivätyllä kirjeellään pyytänyt saada palata komissiossa olevaan toimeensa hänen virkavapautensa päättyessä 2.10.1995. Komissio on 27.9.1995 tekemällään päätöksellä määrännyt Connollyn palaamaan toimeensa, joka oli yhä avoimena.

Henkilöstösääntöjen 88 artiklassa säädetään, että jos nimittävä viranomainen katsoo virkamiehen tehneen vakavan virheen, se voi välittömästi pidättää tämän virantoimituksesta. Virkamiehen virantoimituksesta pidättämistä koskevassa päätöksessä on täsmennettävä, saako asianomainen virkamies palkkaa tältä ajalta vai pidätetäänkö hänen palkastaan osa.

Kun otetaan huomioon niiden edellä mainittujen väitteiden vakavuus ja luonne, jotka koskevat virkamiehen virallisten tehtävien yhteydessä tekemää vakavaa virhettä, Connollyn läsnäolo komissiossa ei ole suotavaa ennen kurinpitomenettelyn päättymistä, joten hänet on aiheellista pidättää virantoimituksesta henkilöstösääntöjen 88 artiklan mukaisesti.

— —'

— —

12 Nimittävä viranomainen päätti 4.10.1995 saattaa asian kurinpitolautakunnan käsiteltäväksi henkilöstösääntöjen liitteessä IX olevan 1 artiklan mukaisesti.

13 Connolly teki 18.10.1995 päivätyllä kirjeellään nimittävälle viranomaiselle valituksen, joka kirjattiin komission pääsihteeristössä 27.10.1995, joka perustui henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohtaan ja jossa hän vaati niiden päätösten kumoamista, joilla komissio oli päättänyt aloittaa häntä vastaan kurinpitomenettelyn ja saattaa asian kurinpitolautakunnan käsiteltäväksi sekä pidättää hänet virantoimituksesta. — —

— —

20 Komissio ilmoitti Connollylle 27.2.1996 päivätyllä kirjeellään, että hänen 27.10.1995 tekemänsä valitus oli implisiittisesti hylätty."

7 Connolly nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 27.10.1995 jättämällään kirjelmällä kanteen, jossa hän vaati, että tämä

— kumoaa kurinpitomenettelyn aloittamisesta häntä vastaan 6.9.1995 tehdyn nimittävän viranomaisen päätöksen, riidanalaisen päätöksen ja asian saattamisesta kurinpitolautakunnan käsiteltäväksi 4.10.1995 tehdyn päätöksen

— velvoittaa komission maksamaan hänelle 750 000 Belgian frangia (BEF) korvauksena aineellisesta vahingosta ja henkisestä kärsimyksestä, joka hänelle on aiheutunut lehdistökampanjan ja häneen kohdistettujen kunniaa loukkaavien väitteiden vuoksi

— määrää, että annettavan tuomion tuomiolauselma on julkaistava komission kustannuksella seuraavissa lehdissä: The Times, The Daily Telegraph ja The Financial Times.

8 Kuripitomenettelyn päätteeksi nimittävä viranomainen teki 16.1.1996 kurinpitolautakunnan ehdotuksesta päätöksen, jolla valittaja pantiin viralta poistamatta tai vähentämättä hänen vanhuuseläkeoikeuksiaan.

9 Valittaja nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa erilliset kanteet kurinpitolautakunnan lausunnon ja viraltapanopäätöksen kumoamiseksi (asiat T-34/96 ja T-163/96, tuomio 19.5.1999, Kok. H. 1999, s. I-A-87 ja II-463). Koska valittaja nosti kanteen asiassa T-163/96 viraltapanopäätöksen kumoamiseksi, hän luopui asiassa T-203/95 nostamastaan kanteesta lukuun ottamatta riidanalaisen päätöksen pätevyyttä koskevia väitteitä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi tämän osittaisen kanteesta luopumisen valituksenalaisen tuomion 29 ja 30 kohdassa.

Valituksenalainen tuomio

10 Valittaja vetosi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kahteen kanneperusteeseen riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevan vaatimuksensa tueksi; ensimmäinen näistä koski henkilöstösääntöjen 25 ja 88 artiklan rikkomista ja toinen virkamiesten yhdenvertaista kohtelua koskevan periaatteen loukkaamista.

Henkilöstösääntöjen 25 ja 88 artiklan rikkomista koskeva kanneperuste

11 Valittaja arvosteli komissiota pääasiallisesti siitä, ettei tämä ollut perustellut päätöstä riittävästi, koska se ei ollut esittänyt niitä syitä, joiden vuoksi häntä

vastaan esitetyt seikat muodostivat henkilöstösääntöjen 88 artiklassa tarkoitetun vakavan virheen.

12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi tämän kanneperusteen seuraavilla perusteilla:

46 "On muistettava, että oikeuskäytännön mukaan päätös virkamiehen virantoimituksesta pidättämisestä on perusteltava henkilöstösääntöjen 25 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti juuri sen vuoksi, että se on virkamiehelle vastainen toimenpide. Näiden perustelujen on täytettävä henkilöstösääntöjen 88 artiklan ensimmäisessä kohdassa asetettu edellytys, jonka mukaan nimittävä viranomainen voi pidättää virkamiehen välittömästi virantoimituksesta ainoastaan, jos se vetoaa häntä vastaan vakavaan virheeseen riippumatta siitä, onko kyse virkavelvollisuuksien vai lain rikkomisesta (em. asia Gutmann v. komissio).

47 Tässä tapauksessa riidanalaisesta päätöksestä ilmenee, että Connollyn tekemäksi väitetty vakava virhe johtui tosiseikoista, jotka — jos ne katsotaan toteennäytetyiksi — nimittävän viranomaisen mukaan täyttävät henkilöstösääntöjen 17 artiklan säännösten rikkomisen tunnusmerkit ja jotka saattoivat myös täyttää henkilöstösääntöjen 11 ja 12 artiklassa säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnin tunnusmerkit.

48 Toisin kuin kantaja väittää, päätöksessä ei kuitenkaan rajoituta toteamaan, että kyseinen teos on kirjoitettu ja julkaistu ilman ennakolta hankittua lupaa henkilöstösääntöjen 17 artiklan vastaisesti. Päätöksessä nimittäin perustellaan yksityiskohtaisesti, miksi väitettyä rikkomista on pidettävä vakavana. Yhtäältä siinä viitataan kantajan palkkaluokkaan ja hänen tehtäviinsä talouden ja rahoituksen pääosastoon kuuluvassa yksikössä 3 'Euroopan valuuttajärjestelmä, kansalliset ja yhteisön rahapolitiikat'. Toisaalta päätöksessä lainataan kirjan nimessä käytettyjä poleemisia ilmaisuja ja todetaan, että kirja oli julkaistu otteina The Times -sanomalehdessä, ja tällä tavalla siinä tuodaan esiin kirjaan kohdistunut erityinen julkisuus ja se, miten sen myyntiä oli edistetty. Lopuksi päätöksessä korostetaan, että kirjassa ilmaistut

näkemykset poikkesivat perustavanlaatuisesti komission politiikasta, jonka täytäntöönpano kuului kantajan tehtäviin.

49 Näiden tosiseikkojen perusteella nimittävä viranomainen katsoi, että Connolly oli saattanut rikkoa myös henkilöstösääntöjen 11 ja 12 artiklaa, joiden mukaan virkamiehen on käyttäydyttävä yksinomaan yhteisöjen edun mukaisesti ja pidättäydyttävä kaikenlaisista julkisista mielipiteen ilmauksista, jotka voivat heikentää hänen asemaansa kohdistuvaa arvonantoa. Näin ollen kantaja ei voi perustellusti väittää, ettei nimittävä viranomainen olisi yksilöinyt tosiseikkoja, jotka sen arvioinnin mukaan saattoivat täyttää näiden säännösten rikkomisen tunnusmerkit. Tältä osin on syytä lisäksi korostaa, että henkilöstösääntöjen 88 artiklassa ei edellytetä, että nimittävä viranomainen ottaa lopullisesti kantaa siihen, onko henkilöstösäännöissä säädettyjä velvollisuuksia rikottu, vaan ainoastaan, että se esittää ne syyt, joiden vuoksi kyseisen virkamiehen väitetään tehneen vakavan virheen.

50 Näiden seikkojen perusteella on katsottava, että nimittävä viranomainen oli perustellut oikeudellisesti riittävällä tavalla päätöksensä, jolla Connolly pidätettiin virantoimituksesta häntä vastaan aloitetun kurinpitomenettelyn päättämiseen asti."

Virkamiesten yhdenvertaista kohtelua koskevan periaatteen loukkaamiseen liittyvä kanneperuste

13 Connolly väitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, että komissio oli loukannut virkamiesten yhdenvertaisen kohtelun periaatetta yhtäältä, koska se ei ollut noudattanut yleistä käytäntöään, jonka mukaan se salli ilman ennakollista

valvontaa, että virantoimituksesta pidättäytyneet virkamiehet julkaisevat teoksia, ja toisaalta, koska muille virkamiehille, joiden käyttäytyminen oli ollut kiistatta vakavaa heidän toimiessaan virassa, ei ollut määrätty seuraamusta.

14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi myös toisen kanneperusteen seuraavilla perusteilla:

57 "Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhdenvertaisen kohtelun periaatetta loukataan silloin, kun kahta henkilöryhmää, joiden tosiasiallinen ja oikeudellinen tilanne eivät olennaisesti eroa toisistaan, kohdellaan eri tavalla, tai kun erilaisia tilanteita käsitellään samalla tavalla (ks. asia T-100/92, La Pietra v. komissio, tuomio 15.3.1994, Kok. H. 1994, s. II-275, 50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

58 Connolly on väittänyt, että komissiossa on yleisenä käytäntönä — mitä tosin ei ole näytetty toteen —, että teoksille, joita virkamiehet laativat henkilökohtaisista syistä myönnetyn virkavapauden aikana, ei vaadita henkilöstösääntöjen 17 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettua ennakolta hankittavaa lupaa; tältä osin on todettava, ettei tällä väitteellä voida osoittaa, että yhdenvertaisuusperiaatetta olisi loukattu, koska väite koski kantajan tilanteesta poikkeavaa tilannetta. Itse asiassa vaikka tällainen käytäntö olisi ollut olemassa ja vaikka se olisi koskenut yhteisön toimintaan liittyviä teoksia, riittää kun todetaan, ettei virkamiehen tekemäksi väitetyn virheen vakavuus johtunut pelkästään siitä, ettei julkaisemiseen ollut hankittu ennakolta lupaa, vaan se johtui yhteisesti kaikista tälle tapaukselle ominaisista seikoista, kuten kyseisen teoksen sisällöstä, siihen liittyneestä julkisuudesta ja siitä, että henkilöstösääntöjen 11 ja 12 artiklaa oli mahdollisesti rikottu, kuten riidanalaisesta päätöksestä ilmenee.

59 Sen väitteen osalta, jonka mukaan nimittävä viranomainen ei ollut pidättänyt virantoimituksesta erästä toista virkamiestä, joka oli julkaissut loukkaavia

kirjoituksia virassa toimiessaan, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, ettei kantaja ole näyttänyt tätä toteen, joten tämä väite on myös hylättävä.

60 Joka tapauksessa henkilöstösääntöjen 88 artiklan ensimmäisessä kohdassa ei aseteta nimittävälle viranomaiselle velvollisuutta pidättää virantoimituksesta sellainen virkamies, jonka väitetään tehneen vakavan virheen, vaan kyseisen säännöksen mukaan tämä 'voi' tehdä päätöksen virantoimituksesta pidättämisestä, jos vakavaa virhettä koskeva edellytys täyttyy. Tästä syystä nimittävällä viranomaisella on tällaisessa tilanteessa laaja harkintavalta, jota sen on käytettävä kunkin yksittäistapauksen olosuhteiden mukaan."

15 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen ja velvoitti kunkin asianosaisen vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Valitus

16 Valituksessaan Connolly vaatii yhtäältä valituksenalaisen tuomion kumoamista ja toisaalta toistaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämänsä vaatimukset; lisäksi hän vaatii yhteisöjen tuomioistuinta määräämään, että nyt annettavan tuomion tuomiolauselma julkaistaan edellä tämän tuomion 7 kohdassa mainituissa lehdissä.

17 Komissio vaatii, että valitus hylätään kokonaisuudessaan, ja erityisesti, että vahingonkorvausvaatimukset ja vaatimukset tuomion julkaisemisesta lehdistössä jätetään tutkimatta.

Valituksen tutkittavaksi ottaminen

18 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 113 artiklan 2 kohdan mukaan valituksessa ei voida muuttaa oikeudenkäynnin kohdetta siitä, mikä se oli ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

19 Kuten tämän tuomion 9 kohdasta ilmenee, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valittajan peruuttaneen suullisessa käsittelyssä kanteensa siltä osin kuin se koski nimittävän viranomaisen päätöksiä, joilla valittajaa kohtaan oli aloitettu kurinpitomenettely ja asia oli saatettu kurinpitolautakunnan käsiteltäväksi, sekä vahingonkorvausvaatimusta ja vaatimusta tuomion julkaisemisesta lehdistössä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki siten ainoastaan ne kanneperusteet, joihin vedottiin riidanalaisen päätöksen kumoamiseksi.

20 Tästä syystä on jätettävä tutkimatta ne valituksessa esitetyt vaatimukset, jotka koskevat kurinpitomenettelyn aloittamisesta valittajaa vastaan 6.9.1995 tehdyn nimittävän viranomaisen päätöksen kumoamista, asian saattamisesta kurinpitolautakunnan käsiteltäväksi 4.10.1995 tehdyn päätöksen kumoamista ja komission velvoittamista korvaamaan Connollylle aiheutuneet vahingot sekä vaatimusta tuomion julkaisemisesta lehdistössä.

Pääasia

21 Valituksensa tueksi Connolly on esittänyt kolme valitusperustetta. Ensimmäinen valitusperuste koskee tuomion perustelujen puutteellisuutta ja henkilöstösääntöjen 88 artiklan ensimmäisen kohdan virheellistä tulkintaa. Toinen valitusperuste perustuu riidanalaiseen päätökseen sisältyvien perustelujen vääristämiseen sekä säädöksiä ja päätöksiä koskevan luottamuksensuojan periaatteen loukkaamiseen. Kolmas valitusperuste liittyy todistustaakkaa ja lojaalisuusperiaatetta koskevien sääntöjen rikkomiseen.

Ensimmäinen valitusperuste

22 Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittaja arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että tämä on valituksenalaisen tuomion 47—49 kohdassa katsonut, että nimittävä viranomainen oli henkilöstösääntöjen 25 ja 88 kohtaa noudattaen yksityiskohtaisesti perustellut sen rikkomisen vakavuuden, johon valittajan väitettiin syyllistyneen. Näissä artikloissa nimittävälle viranomaiselle asetetaan kuitenkin paitsi velvollisuus vedota vakavaan virheeseen siihen syyllistynyttä virkamiestä vastaan myös velvollisuus perustella, miksi tämä virhe antaa aihetta pidättää hänet välittömästi virantoimituksesta.

23 On muistettava, että henkilöstösääntöjen 88 artiklan ensimmäisessä kohdassa todetaan, että jos nimittävä viranomainen katsoo virkamiehen tehneen vakavan virheen, "se voi pidättää hänet virantoimituksesta välittömästi riippumatta siitä, onko kyse virkavelvollisuuksien vai lain rikkomisesta".

24 Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 47 kohdassa todennut, että se vakava virhe, johon valittajan väitettiin syyllistyneen "johtui tosiseikoista, jotka — jos ne katsotaan toteennäytetyiksi — nimittävän viranomaisen mukaan täyttävät henkilöstösääntöjen 17 artiklan säännösten rikkomisen tunnusmerkit ja jotka saattoivat myös täyttää henkilöstösääntöjen 11 ja 12 artiklassa säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnin tunnusmerkit".

25 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi tuomionsa 48 kohdassa, että riidanalaisessa päätöksessä oli yksityiskohtaisesti perusteltu sitä virhettä, johon asianomaisen virkamiehen väitettiin syyllistyneen, koska siinä yksilöitiin ensin valittajan palkkaluokka ja hänen tehtävänsä talouden ja rahoituksen pääosastossa; seuraavaksi kyseisessä tuomion kohdassa on täsmennetty, että riidanalaisessa päätöksessä lainattiin kirjan nimessä käytettyjä poleemisia ilmaisuja ja että kirja oli julkaistu otteina The Times -sanomalehdessä, ja tällä tavalla tuotiin esiin kirjaan kohdistunut erityinen julkisuus ja se, miten sen myyntiä oli edistetty;

lopuksi tässä tuomion kohdassa on todettu, että päätöksessä oli korostettu, että kirjassa ilmaistut näkemykset poikkesivat perustavanlaatuisesti komission politiikasta, jonka täytäntöönpano kuului valittajan tehtäviin.

26 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 49 kohdassa täsmentänyt, ettei 88 artiklassa vaadita nimittävää viranomaista ottamaan lopullisesti kantaa siihen, onko henkilöstösääntöjen mukaisia velvoitteita rikottu, vaan ainoastaan esittämään ne syyt, joiden perusteella virkamiehen väitetään tehneen vakavan virheen; tämän jälkeen se on valituksenalaisen tuomion 50 kohdassa katsonut, että nimittävä viranomainen oli perustellut oikeudellisesti riittävällä tavalla sen päätöksen, jolla valittaja oli pidätetty virantoimituksesta häntä vastaan aloitetun kurinpitomenettelyn päättämiseen asti.

27 Valituksenalaisessa tuomiossa, jonka 47—49 kohdan sisältö on juuri selostettu, ei ole millään tavalla tulkittu väärin henkilöstösääntöjen 25 ja 88 artiklan soveltamisalaa.

28 Henkilöstösääntöjen 88 artiklan ensimmäisestä kohdasta käy nimittäin selvästi ilmi, että ainoa edellytys sille, että nimittävä viranomainen voi pidättää virkamiehen virantoimituksesta häntä vastaan aloitetun kurinpitomenettelyn päättämiseen asti, on, että hänen väitetään tehneen vakavan virheen.

29 Tässä tapauksessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi perustellusti katsoa, että riidanalainen päätös sisälsi henkilöstösääntöjen 25 artiklassa edellytetyt riittävät perustelut siitä, miksi virhettä, jonka virkamiehen väitettiin tehneen, pidettiin vakavana. Nimittävän viranomaisen ei tarvitse näiden perustelujen lisäksi täsmentää niitä syitä, joiden vuoksi kyseinen virkamies oli välittömästi pidätettävä virantoimituksesta, eikä myöskään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tarvitse tutkia, ovatko nämä syyt oikeita.

30 Ensimmäinen valitusperuste on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Toinen valitusperuste

31 Toisessa valitusperusteessaan valittaja väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen muuttaneen valituksenalaisen tuomion 49 kohdassa riidanalaisen päätöksen perusteluja ja loukanneen asiakirjojen sisällön koskemattomuuden periaatetta.

32 Valittaja väittää, että riidanalaisessa päätöksessä henkilöstösääntöjen 11 ja 12 artiklan mukaisten virkamiesten velvollisuuksien mahdolliseen laiminlyöntiin on vedottu ainoastaan toissijaisesti ja että konditionaalin käyttö viimeksi mainitun rikkomisen yksilöinnissä merkitsee, että ne tosiseikat, joiden väitetään olevan henkilöstösääntöjen 11 ja 12 artiklan vastaisia, ovat muita kuin ne, jotka olivat nimittävän viranomaisen tiedossa ja jotka se oli tuonut esiin 17 artiklan rikkomisen osalta.

33 Valittajan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 49 kohdassa todennut, että näiden samojen seikkojen osalta nimittävä viranomainen oli katsonut, että valittaja oli saattanut rikkoa myös henkilöstösääntöjen 11 ja 12 artiklaa.

34 Kuten komissio on aivan oikein todennut, tämä valitusperuste perustuu riidanalaisen päätöksen virheelliseen tulkintaan.

35 Riidanalaisen päätöksen perustelujen toisessa perustelukappaleessa viitataan ensinnäkin siihen, että valittaja on julkaissut kirjan, jonka otteita on julkaistu The Times -lehdessä, pyytämättä ja saamatta siihen nimittävän viranomaisen lupaa, mikä on henkilöstösääntöjen 17 artiklassa asetettujen vaatimusten vastaista. Tämän jälkeen kolmannessa perustelukappaleessa todetaan, että tässä kirjassa ilmaistaan julkisesti ja ilman lupaa se, että Connollyn näkemys poikkeaa

perustavanlaatuisesti komission noudattamasta politiikasta ja että hän vastustaa tätä politiikkaa, jonka täytäntöönpano kuului hänen tehtäviinsä. Lopuksi neljännestä perustelukappaleesta ilmenee, että Connolly "on saattanut" laiminlyönyt myös henkilöstösääntöjen 11 ja 12 artiklan mukaiset velvollisuutensa.

36 Valituksenalaisen tuomion 48 ja 49 kohdassa on asianmukaisesti mainittu nämä eri seikat.

37 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 23 kohdassa todennut, se, että nimittävä viranomainen on käyttänyt konditionaalia henkilöstösääntöjen 11 ja 12 artiklan rikkomisen osalta mutta indikatiivin preesensiä 17 artiklan rikkomisen osalta, johtuu näiden väitettyjen rikkomisten luonteesta. Virkamies nimittäin rikkoo 17 artiklaa jo pelkästään sillä, että hän julkaisee pyytämättä ennakolta nimittävän viranomaisen lupaa teoksen, jonka sisältö liittyy yhteisöjen toimintaan, ja tämän rikkomisen osalta riittää pelkkä aineellinen toteamus. Sitä vastoin sen tutkiminen, onko 11 ja 12 artiklaa rikottu, edellyttää tosiseikkojen arviointia, jota ei voida suorittaa — ainakaan lopullisesti — siinä vaiheessa, kun henkilöstösääntöjen 88 artiklaan perustuvaa päätöstä tehdään.

38 Näin ollen toinen valitusperuste on myös hylättävä perusteettomana.

Kolmas valitusperuste

39 Kolmannessa valitusperusteessaan valittaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut virheellisesti todistustaakkaa koskevia sääntöjä

ja oikeuskäsittelyn lojaalisuutta koskevaa periaatetta, kun se on valituksenalaisen tuomion 59 kohdassa hylännyt näytön puuttumisen vuoksi valittajan väitteen, jonka mukaan nimittävä viranomainen ei ollut pidättänyt virantoimituksesta erästä toista virkamiestä, joka oli julkaissut loukkaavia kirjoituksia virassa toimiessaan.

40 Valittaja huomauttaa todenneensa kumoamiskanteessaan, että kyseiselle virkamiehelle oli määrätty seuraamukseksi ainoastaan varoitus mutta että hänellä ei ollut asiasta muita todisteita, koska hänen oli mahdotonta saada enempää tietoja niiden virkamiesten tilanteesta, joille komissio oli määrännyt seuraamuksia. Valittajan mukaan vastaajana olevan toimielimen kuului osoittaa — oikeuskäsittelyn lojaalisuusvaatimuksen mukaisesti — minkälaista politiikkaa se olisi noudattanut, jos virassa toimiva virkamies olisi julkaissut minkä tahansa kirjoituksen hankkimatta siihen ennakolta lupaa.

41 Tältä osin on muistettava, että silloin, kun tämä selvitys on saatu asianmukaisesti ja kun yleisiä oikeusperiaatteita ja todistustaakkaa sekä asian selvittämistä koskevia menettelysääntöjä on noudatettu, ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida sille esitetyn selvityksen arvoa todisteina. Lukuun ottamatta sitä tapausta, että tätä näyttöä on vääristelty, tämä arviointi ei siten ole sellainen oikeuskysymys, että se sinänsä kuuluisi yhteisöjen tuomioistuimen harjoittaman valvonnan piiriin (asia C-185/95 P, Baustahlgewebe v. komissio, tuomio 17.12.1998, Kok. 1998, s. I-8417, 24 kohta).

42 Tässä tapauksessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 59 kohdassa katsonut, ettei valittaja ollut esittänyt näyttöä sen väitteensä tueksi, joka koski komission asennetta siinä toisessa konkreettisessa tapauksessa, johon valittaja vetosi ja jossa kirjoitus oli julkaistu ilman ennakolta hankittua lupaa. On myös todettava, ettei hän ole esittänyt minkäänlaisia todisteita tai näyttöä, jonka perusteella olisi voitu varmuudella tunnistaa tämä tapaus, joten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta ei voida arvostella siitä, ettei se ole pyytänyt komissiota selostamaan asiassa noudattamaansa käytäntöä

ja osoittamaan, ettei se ollut ylittänyt toimivaltaansa eikä loukannut virkamiesten yhdenvertaista kohtelua.

43 Sitä paitsi vaikka jollekin virkamiehelle, joka ei ole noudattanut henkilöstösääntöjen 17 artiklan toisessa kohdassa asetettuja vaatimuksia, ei olisi määrätty seuraamusta, virkamiesten yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ei voida tulkita siten, että valittaja voisi perustellusti vedota tällaiseen tilanteeseen välttääkseen hänelle määrätyn seuraamuksen.

44 Näin ollen myös kolmas valitusperuste on hylättävä.

45 Kaikkien edellä esitettyjen seikkojen perusteella tämä valitus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn 118 artiklan nojalla, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Kyseisen työjärjestyksen 70 artiklan mukaan toimielinten on vastattava omista kustannuksistaan yhteisöjen ja niiden henkilöstön välisissä riita-asioissa. Työjärjestyksen 122 artiklan toisen kohdan mukaan 70 artiklaa ei kuitenkaan sovelleta toimielinten virkamiesten tai muuhun henkilöstöön kuuluvien tekemiin valituksiin toimielintä vastaan. Koska valittaja on hävinnyt asian, hänet on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Valitus hylätään.**

2) **Connolly velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Rodríguez Iglesias Gulmann La Pergola

Wathelet Skouris Edward

Puissochet Jann Sevón

Schintgen Colneric

Julistettiin Luxemburgissa 6 päivänä maaliskuuta 2001.

R. Grass G. C. Rodríguez Iglesias

kirjaaja presidentti